

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_03_Josef Kajetán Tyl
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Říjen 2012 (upraveno v lednu 2013)

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Josef Kajetán Tyl</i> [online]. c2013 [citováno 30. 1. 2013]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Josef_Kajet%C3%A1n_Tyl&oldid=9653949> <i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Česká hymna</i> [online]. c2013 [citováno 30. 1. 2013]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kde_domov_m%C5%AFj>
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Následující text byl žákům velmi dobře srozumitelný a žáky zaujal. Vyzdvihli jsme především informaci o písni Kde domov můj a kromě textu a notového zápisu jsme si pustili i hudební ukázkou. Druhá sloka je žákům méně známá a málokdo zná její slova. Vyplnění pracovního listu nečinilo žákům potíže.

JOSEF KAJETÁN TYL

Josef Kajetán Tyl se narodil 4. února 1808 v Kutné Hoře. Byl významným českým dramatikem, novinářem a spisovatelem. Zemřel 11. července 1856 v Plzni.

Josef Kajetán Tyl studoval na gymnáziu v Praze a Hradci Králové. Po ukončení studií na gymnáziu začal studovat filosofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Studium však nedokončil. Stal se členem kočovné společnosti, kde působil dva roky a pak se vrátil do Prahy. Zde získal místo účetního. Ve volném čase se však nadále věnoval divadlu a novinářině. Od roku 1833 vedl redakci časopisu *Jindy a nyní* (později známého jako *Květy*). V roce 1849 se dokonce pokusil založit *Selské noviny* pro vesnice, tento pokus se však nevydařil.

V roce 1833 (mimo jiné i s Karlem Hynkem Máchou) založil Kajetánské divadlo. To hrálo na pražské Malé Straně a bylo určeno spíše vzdělanějším vrstvám (během čtyřleté existence se zde konalo 25 představení).

Významným datem byl 21. prosinec 1834, kdy byla uvedena na scéně Stavovského divadla jeho divadelní hra *Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka*. V této divadelní hře poprvé zazněla píseň *Kde domov můj*, která se brzy rozšířila mezi lidmi a po vzniku Československé republiky se stala v roce 1918 státní hymnou. Od roku 1835 hrál hry s ochotnickou společností ve Stavovském divadle, kam roku 1846 odešel působit jako dramatik.

Josef Kajetán Tyl obdržel cenu Matice české a zlatý prsten za literaturu. Byl nazýván „miláčkem českého národa“. Nicméně z divadla byl nakonec propuštěn, nadělal spoustu dluhů, těžce onemocněl a nakonec zemřel v bídě.

Jeho cílem bylo vytvořit české drama, nejprve hry jen překládal, pak je však začal i sám psát.

Byl autorem i historických děl jako např. *Jan Hus*, *Žižka z Trocnova*, *Staré město a Malá Strana nebo Měšťané a studenti*. Známa je i jeho dramatická báchorka *Strakonický dudák aneb Hody divých žen*.

PRACOVNÍ LIST

1. Ve kterých letech žil Josef Kajetán Tyl?

2. Podařilo se Josefu Kajetánu Tylovi založit vlastní noviny?

3. Jak se jmenoval časopis, jehož redakci Tyl vedl?

4. Jak se jmenuje známá divadelní hra, ve které poprvé zazněla píseň Kde domov můj?

5. Proč si tuto píseň připomínáme? Čím je významná?

6. Pokus se zjistit, kdo je autorem hudby k písni Kde domov můj.

7. Které významné osobnosti českých dějin byli předlohou pro jeho historická díla?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Ve kterých letech žil Josef Kajetán Tyl?

Josef Kajetán Tyl žil v letech 1808 až 1856.

2. Podařilo se Josefu Kajetánu Tylovi založit vlastní noviny?

I když se o to pokoušel, nepodařilo se mu to.

3. Jak se jmenoval časopis, jehož redakci Tyl vedl?

Tento časopis se jmenoval Květy (dříve Jindy a nyní).

4. Jak se jmenuje známá divadelní hra, ve které poprvé zazněla píseň Kde domov můj?

Hra se jmenuje Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka.

5. Proč si tuto píseň připomínáme? Čím je významná?

Protože od roku 1918 se stala píseň Kde domov můj státní hymnou.

6. Pokus se zjistit, kdo je autorem hudby k písni Kde domov můj.

Autorem hudby je František Škroup.

7. Které významné osobnosti českých dějin byli předlohou pro jeho historická díla?

Byli to např. Jan Hus a Jan Žižka.